

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย (2546)

ศิริพร ทองอารีย์ (Siriporn Thongaree)*

ชื่อโครงการ : ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-บาลา

ผู้ดำเนินโครงการวิจัย :

นางสาวศิริพร ทองอารีย์

นายธัญญา จันทอจ

นายยอดชาย ช่วยเงิน

นางสาวอังสนา มอญทรัพย์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สถานีวิจัยสัตว์ป่าพรุ-ป่าห้วยขาแข้ง-บาลา

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสำรวจชนิดและปริมาณของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานอย่างละเอียด ในพื้นที่ต่างๆ ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-บาลา จ.นราธิวาส
2. เพื่อศึกษาถึงการกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสภาพพื้นที่ต่างๆ ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-บาลา จ.นราธิวาส
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

วิธีการศึกษาวิจัย :

1. กำหนดจุดเก็บตัวอย่างตัวอย่างสัตว์สะเทินน้ำและสะเทินบก น ในเส้นสำรวจ 12 เส้น
2. เก็บตัวอย่างสัตว์สะเทินน้ำและสะเทินบก และดักจับด้วยกระบอกกรวยฝังใต้พื้นดิน ตามจุดที่กำหนด 3 ครั้ง ๆ ละ 5 วัน นำตัวอย่างมาเลี้ยงอนุบาลและตรวจดูการเจริญเติบโต
3. จำแนกชนิด เพศ วัดขนาด ชั่งน้ำหนัก บันทึกข้อมูลทางกายภาพ ทำเครื่องแล้วปล่อยกลับสู่ธรรมชาติ
4. วิเคราะห์ข้อมูลและจัดพิมพ์รายงาน

ผลการดำเนินงาน :

จากการสำรวจภาคสนามตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึงกรกฎาคม 2547 ในพื้นที่แนวคลองไผ่กาติง ได้เก็บตัวอย่าง และเลี้ยงอนุบาลตัวอ่อนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 7 ชนิด จำนวน 4 วงศ์ ดังนี้

วงศ์ Megophryidae

1. อึ่งกรายขายาว (*Megophrys longipes*)
2. อึ่งกรายหัวแหลม (*Megophrys nasuta*)
3. อึ่งกรายลายจุด (*Leptobrachium hendricsoni*) แหล่งที่พบลูกอ๊อดเป็นแอ่งน้ำค่อนข้างนิ่ง มีกระแสน้ำไหลเอื่อย ๆ

วงศ์ Bufonidae

4. คางคกบ้าน (*Bufo melanostictus*) แหล่งที่พบลูกอ๊อดเป็นแหล่งน้ำนิ่ง แหล่งน้ำขังชั่วคราว บริเวณพื้นน้ำมีซากใบไม้จำนวนมาก

วงศ์ Microhylidae

1. อึ่งอ่างบ้าน (*Kaloula pulchra*) แหล่งที่พบลูกอ๊อดเป็นแหล่งน้ำนิ่ง แหล่งน้ำขังชั่วคราว บริเวณพื้นน้ำมีซากใบไม้จำนวนมาก

วงศ์ Ranidae

2. เขียดเขาหลังทอง (*Rana chalconota*) แหล่งที่พบลูกอ๊อดเป็นแอ่งน้ำนิ่ง ข้างลำธาร บริเวณพื้นน้ำมีซากใบไม้เล็กน้อย

วงศ์ Rhacophoridae

3. ปาดบ้าน (*Polypedates leucomystax*) แหล่งที่พบลูกอ๊อดเป็นแหล่งน้ำนิ่งข้างลำธาร หรือเป็นแอ่งน้ำชั่วคราว บริเวณพื้นน้ำมีซากใบไม้เล็กน้อย

สำหรับกลุ่มสัตว์เลื้อยคลานจำพวกงู (อันดับ Serpentes) พบ จำนวน 50 ชนิดใน 7 วงศ์ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากรายงานไว้ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 23 ชนิด และมีการเปลี่ยนชื่อทางมะพร้าวดำจากเดิม *Elaphe flavolineata* เป็น *Coelognatus flavolineatus*